

T Á J É K O Z T A T Ó *
*az államháztartás központi alrendszerének
2016. február végi helyzetéről*

2016. március

---

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

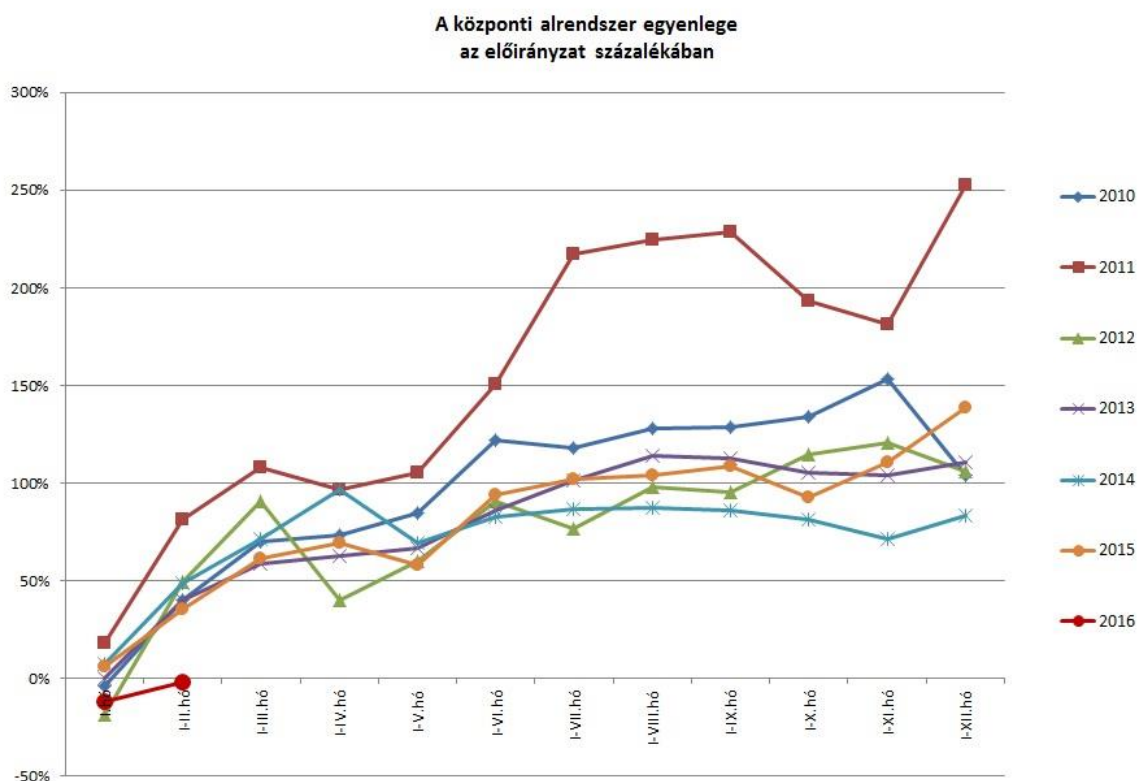
Az államháztartás központi alrendszerének 2016. február végi halmozott többlete 14,8 milliárd forintra teljesült. Ezen belül a központi költségvetés 63,7 milliárd forintos hiánnyal, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 36,3 milliárd forintos, az elkülönített állami pénzalapok pedig 42,2 milliárd forintos szufficcittel zártak. 2015. február végén az államháztartás központi alrendszerének deficitje 310,7 milliárd forintot tett ki.

A központi alrendszer február havi egyenlege 77,4 milliárd forintos deficitet mutatott, amely lényegesen alacsonyabb az előző évi februári, 256,9 milliárd forintos hiánynál.

A két év február végi egyenlegének eltérő alakulásában elsősorban az idei magasabb adóbevételek, valamint a mérsékeltebb uniós kiadások játszottak szerepet.

A kedvezőbb adóbevételek (társasági adó, általános forgalmi adó, személyi jövedelemadó, szociális hozzájárulási adó és járulékbevételek) főként a magasabb bérkiáramlás miatti befizetésnövekedéseknek, valamint az adófizetési morál javítása érdekében hozott kormányzati intézkedések (pl. EKÁER, online pénztárgépek bekötése) sikerének köszönhetőek.

Fel kell hívni a figyelmet arra, hogy az elmúlt több mint 15 év tekintetében a központi alrendszer idei február végi egyenlege a legkedvezőbb, nem zárt pozitív egyenleggel korábban az államháztartás központi alrendszere.

Az államháztartás központi alrendszerének február végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

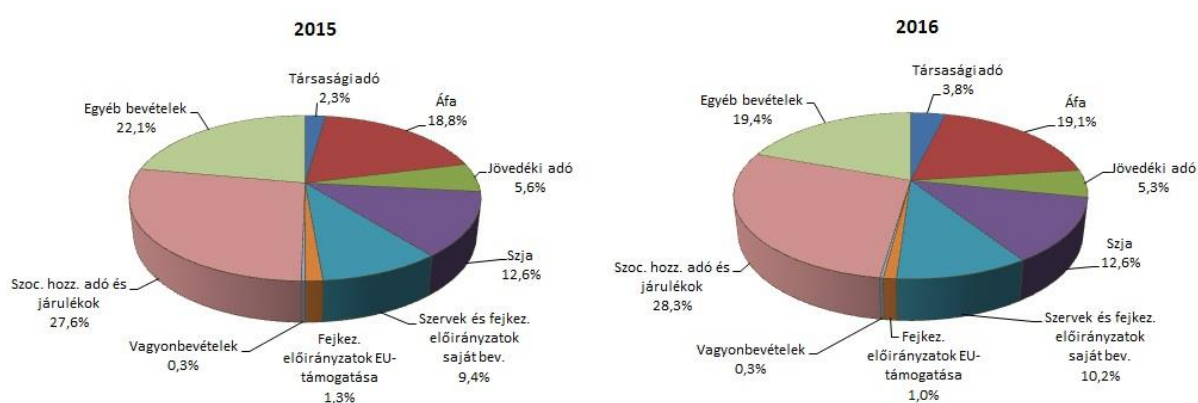
	milliárd forintban		Index (%)	milliárd forintban		Index (%)
	2015. évi előzetes tény milliárd forintban (1)	2015. I-II. hó tény milliárd forintban (2)	előzetes tény=100% (2/1)	2016. évi törvényi előirányzat milliárd forintban (1)	2016. I-II. hó tény milliárd forintban (2)	előirányzat=100% (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-1 195,9	-379,8	31,8	-755,6	-63,7	8,4
bevétel:	11 826,1	1 498,8	12,7	10 185,5	1 560,3	15,3
kiadás:	13 022,0	1 878,6	14,4	10 941,1	1 624,0	14,8
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	2,2	44,3	2 013,6	-6,0	42,2	
bevétel:	511,0	80,2	15,7	591,9	91,4	15,4
kiadás:	508,8	35,9	7,1	597,9	49,2	8,2
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	-24,9	24,8		0,0	36,3	
bevétel:	5 009,4	836,8	16,7	5 023,0	860,9	17,1
kiadás:	5 034,3	812,0	16,1	5 023,0	824,6	16,4
EGYENLEG ÖSSZESEN	-1 218,6	-310,7	25,5	-761,6	14,8	
bevétel:	17 346,5	2 415,8	13,9	15 800,4	2 512,6	15,9
kiadás:	18 565,1	2 726,5	14,7	16 562,0	2 497,8	15,1

I. A KÖZPONTI ALRENDSZER PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK ALAKULÁSA

1. A FŐBB BEVÉTELEK

A központi alrendszer február végi 2512,6 milliárd forint összegű bevételei az előző év azonos időszakához képest 96,8 milliárd forinttal magasabb összegben alakultak, melynek háttérében elsősorban a társasági adóból, az általános forgalmi adóból, a személyi jövedelemadóból és a szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó kedvezőbb bevételek állnak. Ezenfelül magasabb összegben teljesültek többek között a központi költségvetési szervek bevételei is.

A központi alrendszer főbb bevételeinek megoszlása

A bevételek közül a **társasági adóból** az év első két hónapjában 95,9 milliárd forint bevétel keletkezett, ami az előző év azonos időszakának értékét 41,4 milliárd forinttal haladta meg. Az előző év azonos időszakához viszonyított jelentős bevételi többlet háttérében a vállalkozások növekvő befizetései állnak. Ezt a hatást részben ellensúlyozza a januári kiutalások magas szintje, ami a 2015. decemberi adóelőlegekről való rendelkezések pénzforgalmi teljesítésének köszönhető. A bevételek alakulását a lenti táblázat szemlélteti:

Társaságiadó-bevétel alakulása (milliárd forint)

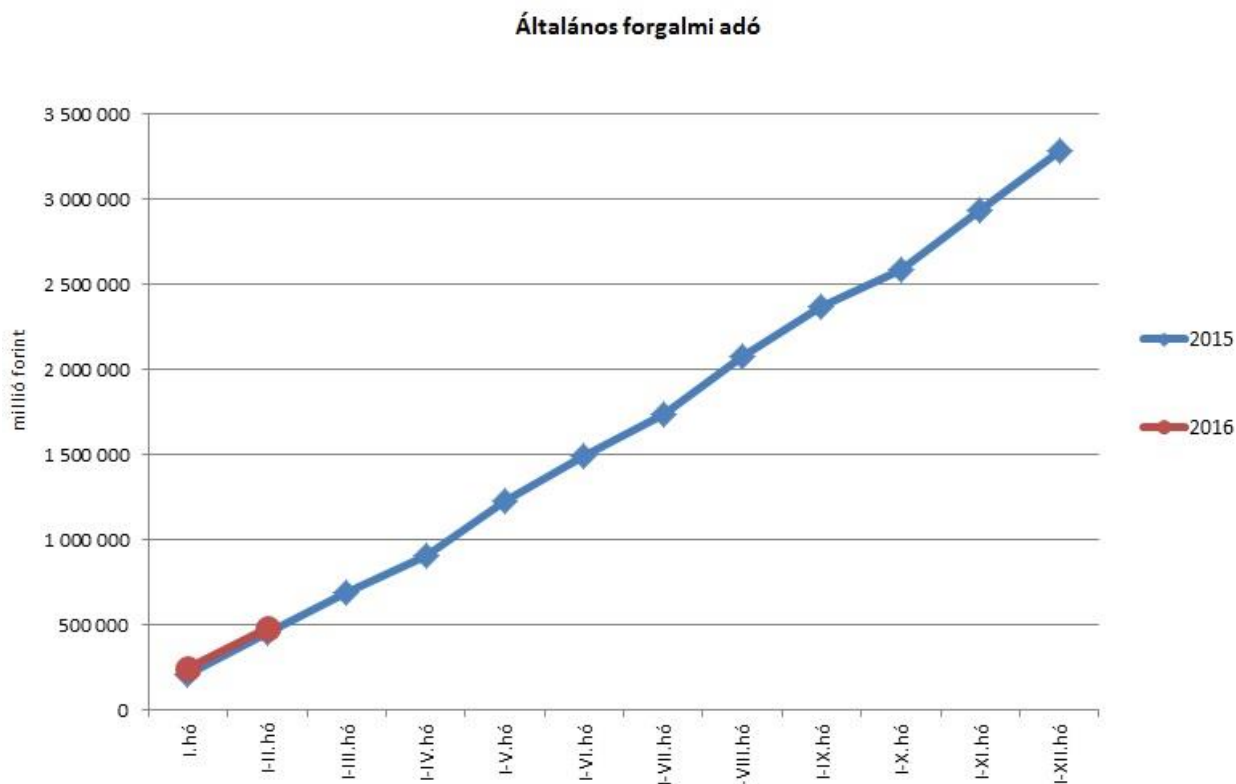
Megnevezés	2015. I-II. hó	2016. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	60,3	129,0	68,7	213,9
Kiutalás	5,8	33,1	27,3	570,7
Egyenleg	54,5	95,9	41,4	176,0

Az **egyéb központosított bevételekből** február végéig összesen 58,7 milliárd forint bevétel teljesült, amely az éves előirányzat 15,9%-át teszi ki. Ezen belül kiemelendő az elektronikus útdíj 21,6 milliárd forintot kitevő összege.

Egyéb központosított bevételek alakulása (millió forint)

Megnevezés	2015. I-II. hó	2016. I-II. hó	Eltérés	
			millió Ft	%
Rehabilitációs hozzájárulás	13 863,0	15 649,1	1 786,1	112,9
Környezetvédelmi termékdíjak	2 428,4	4 035,6	1 607,2	166,2
Vízkeszletjárulék	3 372,2	3 255,8	-116,4	96,5
Hulladéklerakási járulék	2 066,5	2 226,0	159,5	107,7
Elektronikus útdíj	19 655,3	21 556,9	1 901,6	109,7
Korkedvezmény-biztosítási járulék	2 061,4	-1,1	-2 062,5	
Időalapú útdíj	4 939,1	5 507,8	568,7	111,5
Bírságok	3 240,9	5 642,8	2 401,9	174,1
Egyéb összesen:	232,0	833,4	601,4	359,2
Összesen:	51 858,8	58 706,3	6 847,5	113,2

Az év első két hónapjában az **általános forgalmi adóból** 480,9 milliárd forint bevétel keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbi bevételt 26,3 milliárd forinttal haladta meg. A bruttó általánosforgalmiadó-bevételek alakulását az alábbi grafikon mutatja be:

A befizetések és a kiutalások alakulása a következők szerint változott:

Általánosforgalmiadó-bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2015. I-II. hó	2016. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	875,6	918,1	42,5	104,9
Kiutalás	421,0	437,2	16,2	103,8
Egyenleg	454,6	480,9	26,3	105,8

A befizetések növekedése a belföldi és az import utáni áfabevételnek köszönhető, melyet részben kompenzált a dohánytermékek utáni alacsonyabb befizetés. A belföldi befizetés növekedése jellemzően a kereskedelmi szektorhoz, a feldolgozóiparhoz és a vízellátás szektorhoz köthető, valamint szerepet játszottak a 2007-2013-as uniós költségvetési ciklus utolsó évének meghatározott projektjeihez kapcsolódó elszámolások. Az import utáni befizetések növekedését a forgalom bővülése okozta. A dohánytermékek utáni bevételek csökkenésének hátterében a dohányadó-jegy-elviteli adatok állnak. A kiutalások 2016. évi emelkedése elsősorban a befizetések növekedésének köszönhető, melynek következtében a magasabb befizetéseket magasabb kiutalások kísérték.

A **jövedéki adóból** származó bevétel február végéig 133,3 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 1,9 milliárd forintra alacsonyabb. A bevételek megoszlása a következők szerint alakult:

Jövedékiadó-bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2015. I-II. hó	2016. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Üzemanyag jövedéki adó	77,3	78,8	1,5	101,9
Dohánygyártmány jövedéki adó	42,9	42,3	-0,6	98,6
Egyéb termék jövedéki adó	15,0	12,2	-2,8	81,3
Jövedéki adók összesen	135,2	133,3	-1,9	98,6

Az üzemanyagok esetében a befizetések 2016. évi emelkedését az üzemanyag-forgalom növekedése magyarázza. A dohánygyártmányok jövedéki adójánál az alacsonyabb teljesülés hátterében a dohányadó-jegy-elviteli adatok állnak. A szeszesitaloknál és egyéb termékeknél a csökkenés oka az előző évi magas bevétel, melyet a népegészségügyi termékadó alkoholtermékekre történő kiterjesztését megelőző 2014. év végi készletezés 2015. januári bevételekre gyakorolt pozitív hatása eredményezett.

A **pénzügyi tranzakciós illetékből** származó bevétel február végéig 38,7 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 7,2 milliárd forintra alacsonyabb. A csökkenés hátterében az illetékköteles tranzakciók körét érintő, 2015 januárjában életbe lépő jogszabályváltozások bevételekre gyakorolt hatása áll.

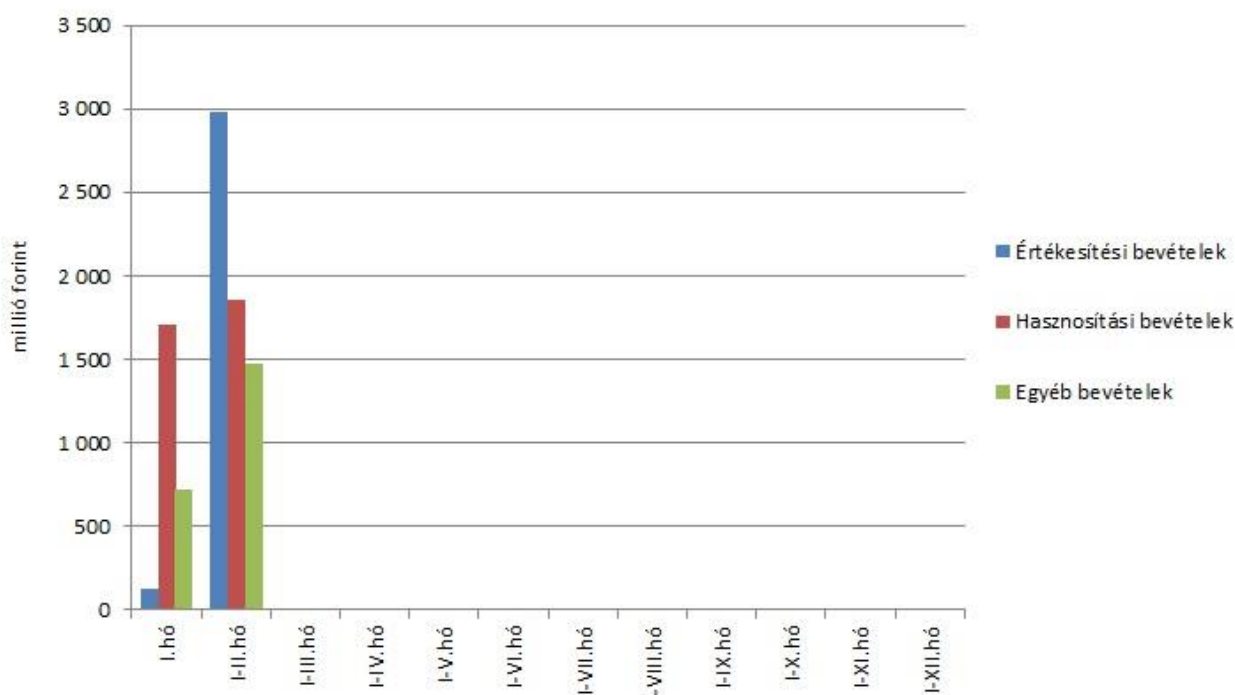
A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele az év első két hónapjában 315,9 milliárd forint volt, amely 12,5 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. A bázisidőszaktól való eltérés oka a magasabb bérkiáramlás miatti befizetésnövekedés, illetve az ezzel ellentétes hatású szjakulcs-csökkentés volt. Az előző év azonos időszakához képest a befizetések és a kiutalások arányát a következő táblázat részletezi:

Személyijövedelemadó-bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2015. I-II. hó	2016. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	306,8	320,7	13,9	104,5
Kiutalás	3,4	4,8	1,4	141,2
Egyenleg	303,4	315,9	12,5	104,1

Az **állami vagyonnal kapcsolatos befizetések** első kéthavi összege 6,3 milliárd forint volt, melynek főbb tételeit a következő diagram szemlélteti:

Állami vagyonnal kapcsolatos befizetések a 2016. évben

Az **egyéb bevételek** összege február végéig 39,7 milliárd forintot tett ki, mely már most meghaladta az éves törvényi előirányzatot. A túlteljesülés fő oka, hogy az 1779/2015. (X. 27.) és az 1049/2016. (II. 15.) Korm. határozatok alapján az előző évi maradványok átcsoportosításának technikai lebonyolításával kapcsolatban pótelőirányzat ellensúlyozása címen összesen mintegy 38 milliárd forint került elszámolásra az egyéb bevételek között.

A **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származó I-II. havi bevételek alakulását a következő táblázat mutatja be:

A szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételek alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2015. I-II. hó	Az alap I-II. havi bevételén belüli aránya (%)	2016. I-II. hó	Az alap I-II. havi bevételén belüli aránya (%)	Eltérés	
					Mrd Ft	%
Nyugdíjbiztosítási Alap	501,5	98,7	509,8	98,8	8,3	101,7
Egészségbiztosítási Alap	164,9	50,1	201,8	58,5	36,9	122,4
Összesen	666,4	79,6	711,6	82,7	45,2	106,8

A **Nyugdíjbiztosítási Alap** I-II. havi bevételeinek döntő része, 98,8%-a a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származik. Ezen befizetések az előző év azonos időszakához képest 8,3 milliárd forinttal magasabb összegben teljesültek. A túlteljesülés oka a vártnál magasabb bérfőáramlás volt. Az előző évi adatokkal történő összehasonlítás során azt is figyelembe kell venni, hogy megváltozott a szociális hozzájárulási adó megosztási aránya a társadalombiztosítás két pénzügyi alapja között. A Nyugdíjbiztosítási Alap részesedése 2015-ről 2016-ra 85,46%-ról 79,43%-ra csökkent.

Az **Egészségbiztosítási Alap** esetében a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** (munkáltatói és biztosítottai egészségbiztosítási járulék) származó I-II. havi bevétel az alap összes bevételének 58,5%-át tette ki. Az előző év azonos időszakához viszonyított többletbevétel indoka, hogy az Egészségbiztosítási Alap 2016. január 1-jétől a szociális hozzájárulási adóból – az előző évi 14,54% helyett – 20,57%-ban részesül.

Az **egészségügyi hozzájárulás** kéthavi összbevétele 38,1 milliárd forintot tett ki, amely 3,9 milliárd forintos növekedést jelentett az előző évhez képest. A növekmény döntő többsége a januári magas összegű teljesülésből származik.

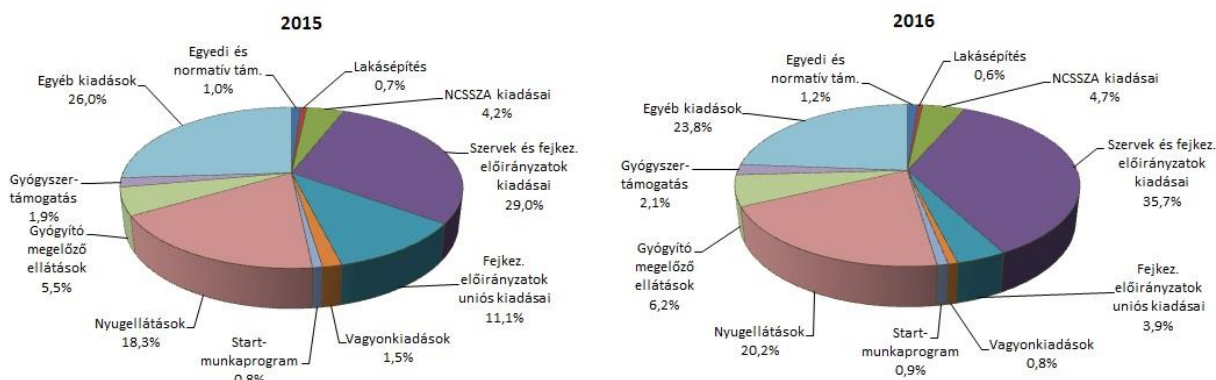
Az Egészségbiztosítási Alapnál **egyéb járulékokból és hozzájárulásokról** az első két hónapban 8,6 milliárd forint bevétel keletkezett, amely 0,7 milliárd forinttal haladta meg a bázisidőszak összegét. 2016. január 1-jétől a nem biztosítottak, valamint a kiegészítő tevékenységet folytatók egészségügyi szolgáltatási járuléka 7050 Ft/fő/hó összegre növekedett.

2. A FŐBB KIADÁSOK

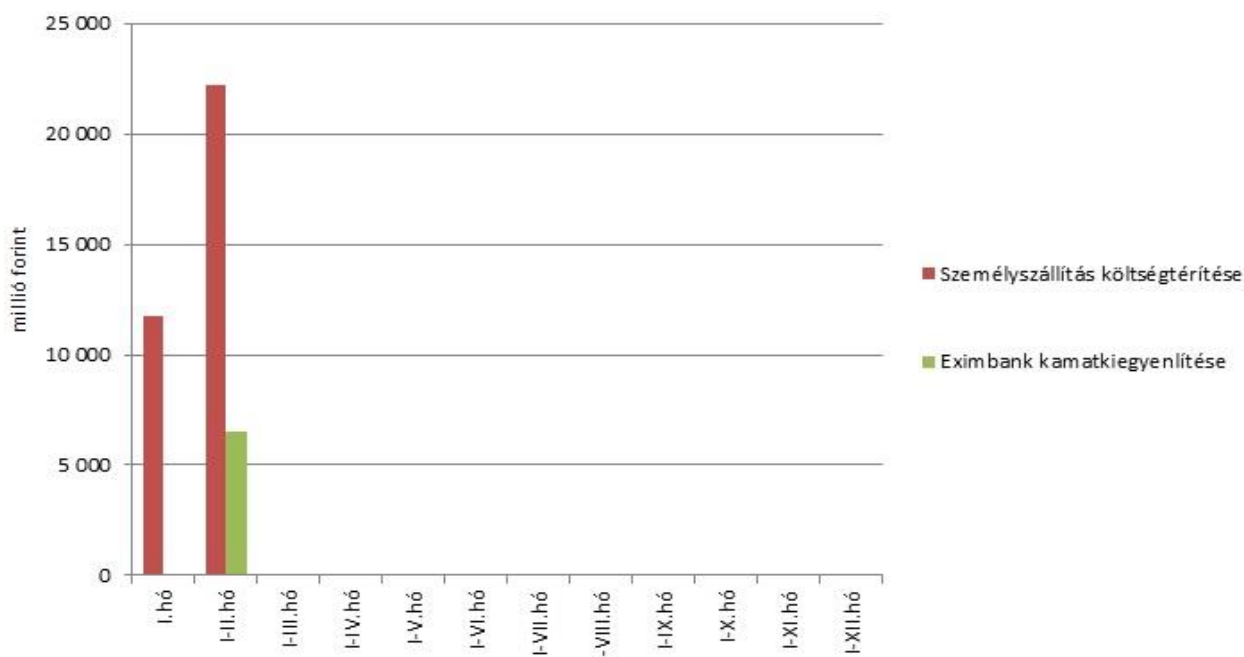
A központi alrendszer első kéthavi 2497,8 milliárd forint összegű kiadásai 228,7 milliárd forinttal teljesültek alacsonyabb összegben, mint az elmúlt év azonos időszakában, mely főként a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásainak előző évhez viszonyított mérséklődésével függ össze. Emellett jelentős mértékben elmaradtak a 2015. évi I-II. havi kiadásoktól a társadalombiztosítási ellátásokhoz történő hozzájárulás, a kamatkiadások, az EU kiadásaihoz történő hozzájárulások, valamint az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások is.

A központi alrendszer főbb kiadásainak megoszlása

Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások az év első két hónapjában 28,8 milliárd forintot tettek ki. A kiadások meghatározó tételeit a közösségi közlekedés, illetve a vasúti pályahálózatok működtetésének finanszírozását illetően közszolgáltatási szerződésekben, az Eximbank Zrt.-nek fizetett kamatkiegyenlítés esetén jogszabályban meghatározott ütemezés alapján fizeti az állam. A főbb tételek alakulását a következő diagram szemlélteti:

Egyedi és normatív támogatások a 2016. évben

A **szociálpolitikai menetidj-támogatásra** fordított kiadások az év első két hónapjában 16,6 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 7,1%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékét. Az eltérés a magasabb mértékű közlekedési szolgáltatói igénylésekre vezethető vissza.

A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások a 2016. év első két hónapjában 14,2 milliárd forintot tettek ki, ami 27,2%-kal alacsonyabb a 2015. év azonos időszakához viszonyítva. Az eltérés legfőbb oka, hogy 2015. február 1-jével a devizahitel-adósok tartozásállományát forintosították. További eltérés a tavalyi évhez képest egyrészt a 2015. július 1-jétől bevezetett családi otthonteremtési kedvezmény, amelyet 2016. január 1-jével tovább bővítettek, másrészt olyan egyéb tényezők együttes hatása is befolyásolja a mérleget, mint az árfolyam és a referenciahozamok, valamint az egyes konstrukciót igénybe vevők létszámának változása.

A **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza. A főbb támogatásokat az alábbi táblázat részletezi:

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásainak alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2015. I-II. hó	2016. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Családi támogatások	70,1	69,9	-0,2	99,7
<i>Ebből:</i>				
<i>családi pótlék</i>	55,0	54,3	-0,7	98,7
<i>gyermekgondozási segély (gyermekgondozást segítő ellátás)</i>	10,4	10,8	0,4	103,8
Korhatár alatti ellátások	25,6	21,7	-3,9	84,8
<i>Ebből:</i>				
<i>korhatár előtti ellátás és balettművészeti életjáradék</i>	11,8	8,2	-3,6	69,5
<i>szolgálati járandóság</i>	13,8	13,5	-0,3	97,8
Jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások	14,9	23,0	8,1	154,4
<i>Ebből:</i>				
<i>járási szociális feladatok ellátása</i>	4,7	13,0	8,3	276,6
<i>fogyatékosági támogatás és vakok személyi járadéka</i>	5,6	5,8	0,2	103,6
<i>politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítések</i>	2,4	2,2	-0,2	91,7
Különféle jogcímen adott térítések	4,2	3,8	-0,4	90,5
<i>Ebből:</i>				
<i>közgyógyellátás</i>	3,1	2,6	-0,5	83,9
Összesen	114,8	118,4	3,6	103,1

A **családi támogatások** esetében a korábban elindult Népesedéspolitikai Akció hatékonyan segíti elő a kedvező demográfiai folyamatokat. A gyermekgondozási segély/gyermekgondozást segítő ellátás tekintetében jelentkező növekedés 2016-ban folyamatosan, elhúzódva érvényesül. A **korhatár alatti ellátások** esetében a csökkenés döntő részben a korhatár előtti ellátásoknál következett be, tekintettel arra, hogy az érintettek időközben betöltötték a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt, így teljes jogú öregségi nyugdíjra lettek jogosultak. (Ezen létszámcsökkenés hatása meghaladta az ellátások januárban végrehajtott emelésének (1,6%) a hatását.) A **jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások** előző évhez viszonyított emelkedését döntően a járási szociális feladatok ellátására fordított összeg jelentősen magasabb alakulása magyarázza. 2015. januártól az NCSSZA kiadásai között jelent meg a járási szociális feladatok ellátása, amely az ápolási díj és az időskorúak járadéka mellett 2015. márciustól a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az újonnan bevezetett egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás forrását is tartalmazta.

A **helyi önkormányzatok támogatása** 2016. február végéig összesen 115,7 milliárd forintban teljesült, amely 5,2 milliárd forinttal alacsonyabb az előző év azonos időszakához viszonyítva. A helyi önkormányzatok 2016. évi feladataihoz a hatályos költségvetési törvény 662,0 milliárd forint állami támogatást biztosít, amely a 2015. évi törvényi módosított előirányzatot 6,0 milliárd forinttal haladja meg. Az eltérés több tényező ellentétes hatásának az eredménye. A helyi önkormányzatok támogatását csökkentette a segélyezési ellátások járási hivatalokhoz történő áttelepítése, az önkormányzatok és társulásaik európai uniós fejlesztési pályázatai saját forrás kiegészítésének és a fővárosi közösségi közlekedés támogatásának csökkentése. Ezzel ellentétben az előirányzatot növelte a gyermekétkeztetési támogatások körének bővülése, az óvodapedagógusok bérének, valamint egyes fejlesztési jogcímek támogatásának emelése.

A jelentősebb tételeket a következő táblázat mutatja:

A helyi önkormányzatok támogatásának alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2015. I-II. hó	2016. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása	117,3	108,5	-8,8	92,5
<i>helyi önkormányzatok működésének általános támogatása</i>	30,9	30,2	-0,7	97,7
<i>települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása</i>	30,3	32,3	2,0	106,6
<i>települési önkormányzatok szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása</i>	47,7	37,5	-10,2	78,6
<i>települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása</i>	8,4	8,5	0,1	101,2
Helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása	2,4	1,4	-1,0	58,3
Költségvetési szerveknél foglalkoztatottak kompenzációja	1,2	1,0	-0,2	83,3
Szociális ágazati kiegészítő pótlék támogatása*	-	1,3	1,3	-
Támogató szolgáltatások, közösségi ellátások, utcai szociális munka és a Biztos Kezdet Gyerekház működésének támogatása**	-	0,3	0,3	-
Év közben létrejött új jogcímek kiadásai	-	3,2	3,2	-
Összesen	120,9	115,7	-5,2	95,7

*A szociális ágazati kiegészítő pótlék 2015.07.01-jén került bevezetésre.

**2016.01.01-jétől tartoznak a helyi önkormányzatok feladatai közé a támogató szolgáltatások, a közösségi ellátások, az utcai szociális munka és a Biztos Kezdet Gyerekház működésének támogatása.

A hozzájárulás az EU költségvetéséhez mérlegsoron az év első két hónapjában teljesített összeg (65,4 milliárd forint) a tervezettnél megfelelően alakult. A 2015. évhez viszonyított elmaradás oka az, hogy a Bizottság idén az első két hónapra arányaiban kevesebb forrást hívott be az előirányzathoz képest, mint a tavalyi év ugyanezen időszakában.

Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** első kéthavi összege 18,9 milliárd forint volt, amelynek meghatározó tételét a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. által bonyolított ingatlanberuházások kiadásai és az ahhoz kapcsolódó áfafizetések jelentették. A vagyonkiadások főbb tételeit a következő grafikon mutatja:

Az elkülönített állami pénzalapok kiadásai közül jelentősebb összeget tett ki a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapból** finanszírozott **Start-munkaprogram kiadása**, mely február végéig 21,9 milliárd forintot tett ki. Ez mindössze 0,6 milliárd forinttal haladta meg a tavalyi év azonos időszakának az értékét. A programok idei év eleji teljesítésénél meghatározóan bérkifizetésre került sor a tavalyi induló programok áthúzódó hatásaként. Előleget jelenleg még nem fizettek, mivel az új programok március elejétől indulnak.

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjain belül nagyságrendileg kiemelkedő tétel volt a **Nyugdíjbiztosítási Alapnál a nyugellátásokra** fordított 505,4 milliárd forint, ami közel megegyezik az éves törvényi előirányzat időarányos mértékével. A kifizetések tartalmazták a 2015. december 31-ig megállapított ellátásokra vonatkozó január havi 1,6%-os nyugdíjmelés összegét. Az előző év azonos időszakához képest nyugdíjakra 7,8 milliárd forinttal, 1,6%-kal költött többet a költségvetés, ezen belül a korbetöltött öregségi nyugdíjakra 3,1 milliárd, a nők 40 éves szolgálati jogviszonyával igényelhető ellátására 4,7 milliárd forinttal több pénz került kifizetésre, mint tavaly az első két hónapban.

Az **Egészségbiztosítási Alap** összes kiadásának 29,5%-át a **pénzbeli ellátásokra** fordított összeg adta. Az ellátások részletes bemutatását a következő táblázat tartalmazza:

Az Egészségbiztosítási Alap pénzbeli ellátásokra fordított kiadásainak alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2015. I-II. hó	2016. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Pénzbeli ellátások	93,7	93,3	-0,4	99,6
<i>Ebből:</i>				
<i>Rokkantság, rehabilitációs ellátások</i>	55,2	52,4	-2,8	94,9
<i>Gyermekgondozási díj</i>	17,5	18,0	0,5	102,9
<i>Táppénz</i>	12,2	13,7	1,5	112,3

Az Egészségbiztosítási Alapon belül a legnagyobb kiadási előirányzatot képező **gyógyító-megelőző ellátásokra** kifizetett összeg 153,7 milliárd forint volt az év első két hónapjában, ez 2,9 milliárd forinttal több, mint az összehasonlított időszak értéke. Az eltérés magyarázata részben az, hogy a várólista-csökkentési programban részt vevő intézmények részére történő kifizetések és a mozgóbér rendezésének többletfinanszírozása 2015 második félévétől indult.

3. A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA

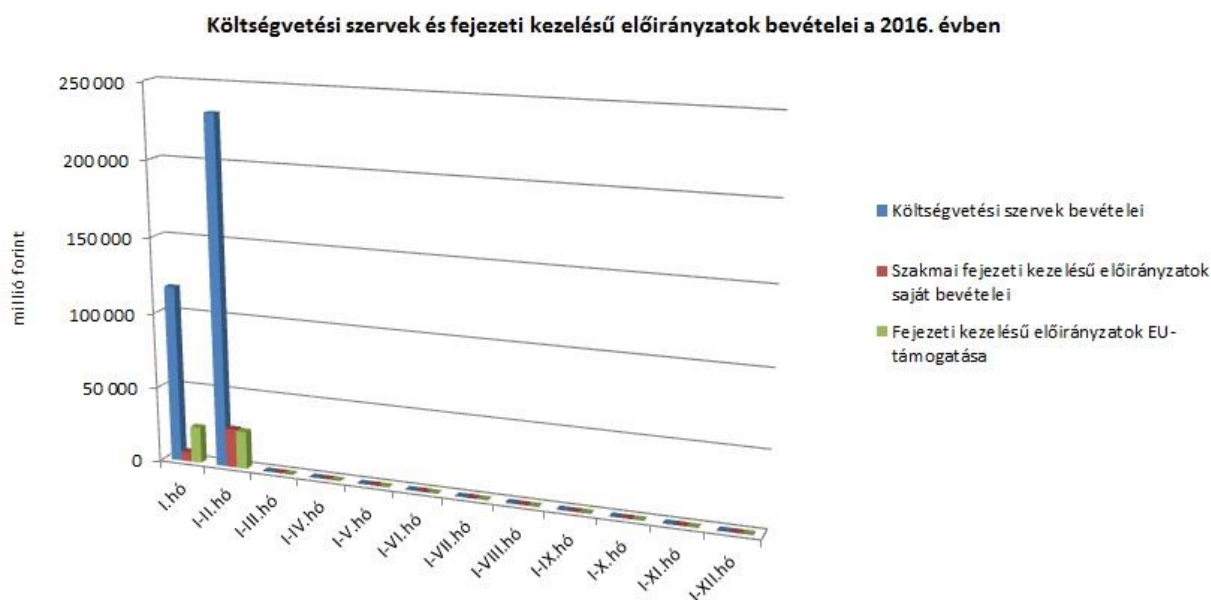
2016. január-február hónapban a **központi költségvetési szervek bevételei** összesen 231,3 milliárd forintot tettek ki, mely 10,4%-kal magasabb a 2015. év első kéthavi bevételeinél. Az előző év azonos időszakához képest az eltérést többek között a 8,4 milliárd forinttal magasabb, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által az intézményeknek utalt támogatás (2015-ben 100,7 milliárd forint, 2016-ban 109,1 milliárd forint), valamint a Belügyminisztérium "Tömeges bevándorlás kezeléséhez kapcsolódó kiadások" törvénysor terhére, a Honvédelmi Minisztérium és a Belügyminisztérium intézményei számára történő utalás (8,5 milliárd forint) okozta. Ezen időszakban 4,3 milliárd forint volt a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz befolyt élelmiszerbiztonsági felügyeleti díj.

A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok** esetében a **hazai forrásból származó bevételek összege** 2016 első két hónapjában 25,7 milliárd forint volt, mely 7,7 milliárd forinttal magasabb az előző év azonos időszakához képest. Ezen időszakban 6,1 milliárd forint volt az uniós fejlesztések operatív programjai előirányzat felhasználási keretszámlájára visszautalt összeg, mely lebonyolítási számlákról, elállásból, szabálytalanságból, el nem számolt előlegekből származik.

Az **uniós előirányzatokon** a 2016. év első két hónapjában 24,9 milliárd forint bevétel keletkezett. A 2014-2020-as programozási időszak operatív programjaihoz kapcsolódóan az EU-támogatásokat csak a kifizetések felfutását követően, előreláthatólag a második félévtől lehet a költségvetésben figyelembe venni. A Nemzeti Stratégiai Referenciakeret (a továbbiakban: NSRK) operatív programjainál keletkezett 24,2 milliárd forintos bevétel

jelentős része (21,4 milliárd forint) a Gazdaságfejlesztés Operatív Programhoz kapcsolódik.

A 2016. évi, együttesen 281,9 milliárd forint összegű bevételek megoszlását a következő grafikon szemlélteti:

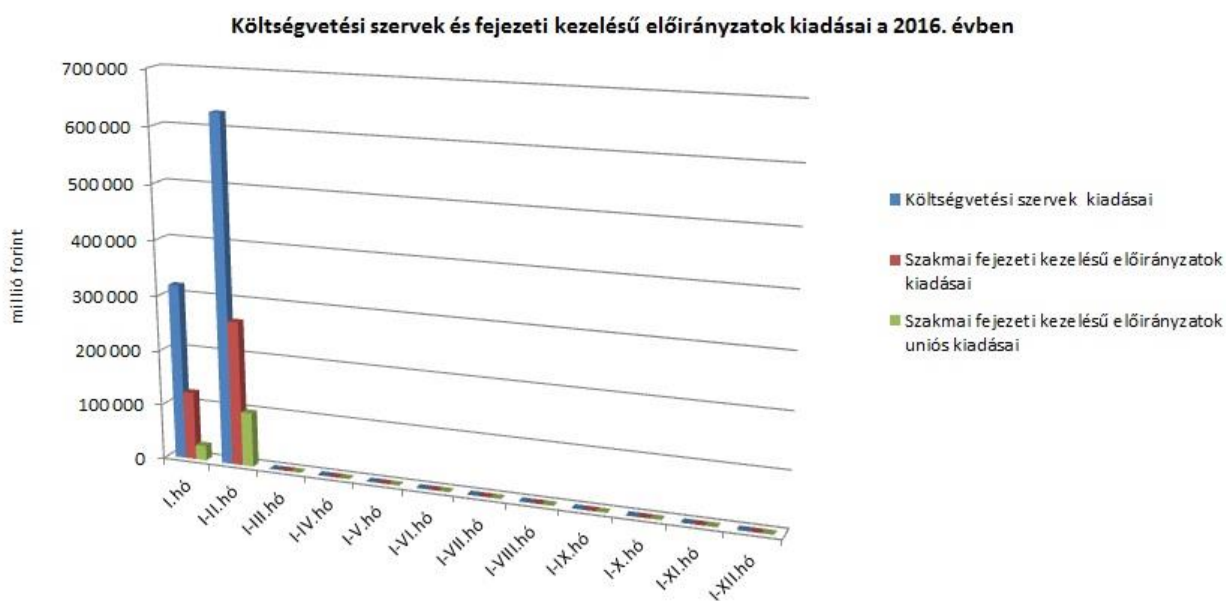

A **költségvetési szervek kiadásai** 2016. január-február hónapban 628,5 milliárd forintot tettek ki, ez 3,7%-kal magasabb, mint az előző év azonos időszakában teljesült kiadás. Az intézmények teljesítéséből 405,8 milliárd forintot tett ki a személyi juttatásokra és szociális hozzájárulási adóra, a munkaadókat terhelő járulékokra kifizetett összeg, mely magasabb volt az előző év azonos időszakában kifizetett összegnél. Ezenkívül az alábbi nagyobb összegű kifizetések történtek a 2015. év január-februári kiadásaihoz hasonlóan: 17,8 milliárd forint a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatal központi költségvetéséből Gripen bérleti díjakra, 6,9 milliárd forint a külképviseletek január-március havi devizaállományára a Külképviseletek Igazgatásánál.

A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatokon belül a hazai forrásból finanszírozott kifizetések** 2016. január-február havi teljesítése 262,6 milliárd forintot tett ki, amely 41,9%-kal magasabb, mint az előző év azonos időszakában teljesített összeg. Az eltérést a tavalyi első kéthavi adatokhoz képest elsősorban a Miniszterelnökség fejezet által támogatott egyes megyei jogú városok fejlesztésére átutalt összeg (24,0 milliárd forint), valamint a tömeges bevándorlás kezelésével kapcsolatos kiadások (8,5 milliárd forint) okozzák. A fentiekén túl ezen időszak teljesítéséből az alábbi tételek emelhetők ki: 62,0 milliárd forint kifizetés normatív finanszírozásra (köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás, nem állami felsőoktatási intézmények támogatása, hit- és erkölcsoktatás, tankönyvtámogatás, köznevelési szerződések, szociális célú humánszolgáltatások támogatása), hozzávetőlegesen 29,9 milliárd forint a kormányhatározatok alapján történt maradványutalások összege, 17,8 milliárd forint az autópálya rendelkezésre állási díj, 13,1 milliárd forint kifizetése a Földművelésügyi Minisztérium „Folyó kiadások és jövedelemtámogatások” törvénysor terhére, valamint 12,9 milliárd forint kifizetés a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium „Közúthálózat fenntartás és működtetés”, valamint „Útdíj rendszerek működtetése” törvénysorokról.

Az **uniós programok** előirányzatain 2016 első két hónapjában összesen 98,3 milliárd forint kifizetés történt. Az uniós kiadási előirányzatokon belül az NSRK sorai 89,7 milliárd forintban teljesültek. Az operatív programok közül a Közlekedés Operatív Program (55,1 milliárd forint) teljesített a legjobban. Az új, 2014–2020-as programozási időszakra elfogadott operatív programok közül a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program esetében 3,3 milliárd forint kifizetés történt az adott hónapban.

A **2016. évi, együttesen 989,4 milliárd forint összegű kiadások** megoszlását a következő grafikon szemlélteti:

4. KAMATEGYENLEG

A bevételek és kiadások egyenlegeként adódó 108,0 milliárd forint összegű **nettó kamatkiadás** 20,5 milliárd forinttal lett alacsonyabb az előző év azonos időszakához képest, mely a kamatfizetések éven belüli eltérő lefutásával magyarázható.

A kamategyenleg összetétele (milliárd forintban)

	I.-II. hó	
	2015	2016
1. Bevétel	75,2	11,7
1.1. Forint	75,1	11,8
<i>1.1.1. Államkötvények kamata</i>	72,9	10,1
<i>1.1.2. Kincstárjegyek kamata</i>	0,0	0,5
<i>1.1.3. KESZ forintbetét kamata</i>	2,2	1,2
1.2. Deviza	0,1	-0,1
<i>1.2.1. Devizaszámla kamatelszámolása</i>	0,1	-0,1
2. Kiadás	203,7	119,7
2.1 Forint	147,2	73,6
<i>2.1.1. Forinthitelek kamata</i>	1,3	3,2
<i>2.1.2. Államkötvények kamata</i>	127,9	59,6
<i>2.1.3. Kincstárjegyek kamata</i>	17,8	10,8
<i>2.1.4. Egyéb függő tételek</i>	0,2	0,0
2.2. Deviza	56,5	46,1
<i>2.2.1. Devizahitelek kamata</i>	0,6	0,1
<i>2.2.2. Devizakötvények kamata</i>	55,9	46,0
3. Kamategyenleg	128,5	108,0

II. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága február végéig 251,4 milliárd forinttal növekedett négy, egymást részben ellensúlyozó tényező következtében:

- **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forintkibocsátás – döntően a lakosságnak közvetlenül értékesített állampapírokból – 346,4 milliárd forint összegben, ami a költségvetés éves hiányát és részben az év későbbi időszakában lejáráó devizaadósságot finanszírozza. Az adósság növekedésével párhuzamosan az év végéhez képest a Kincstári Egységes Számla 469,9 milliárd forinttal növekedett.
- **A második tényező** a nettó belföldi devizakibocsátás 12,3 milliárd forint értékben.
- **A harmadik – előbbiekkal ellentétes hatású, csökkentő – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása, ami az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betétállományokat csökkentette 48,9 milliárd forint összegben.
- **A negyedik, szintén csökkentő hatású tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett erősödése, ami miatt az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értéke 58,5 milliárd forinttal csökkent.

Az előzetes adatok szerint február végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2016-ban, milliárd forint

	2015 december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2016. február		változás
	előzetes állomány	Megosztás (%)					előzetes állomány	Megosztás (%)	
1. Forint	16 207,9	65,62	1 811,9	1 465,5	0,0	346,4	16 554,3	66,35	0,73
1.1. Hitel	694,1	2,81	42,5	0,0	0,0	42,5	736,6	2,95	0,14
1.1.1. Külföldi	694,1	2,81	42,5	0,0	0,0	42,5	736,6	2,95	0,14
1.1.2. Belföldi	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
1.2. Állampapír	15 513,8	62,81	1 769,4	1 465,5	0,0	303,9	15 817,7	63,39	0,58
1.2.1. Piaci értékesítésű	15 462,3	62,60	1 769,4	1 456,5	0,0	312,9	15 775,2	63,22	0,62
1.2.1.1. Kötvény	11 043,4	44,71	363,2	739,3	0,0	-376,1	10 667,3	42,75	-1,96
1.2.1.2. Diszkontkincstárjegy	901,6	3,65	660,6	421,4	0,0	239,2	1 140,8	4,57	0,92
1.2.1.3. Lakossági állampapír	3 517,4	14,24	745,6	295,9	0,0	449,7	3 967,1	15,90	1,66
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	51,5	0,21	0,0	9,0	0,0	-9,0	42,5	0,17	-0,04
2. Deviza	7 735,8	31,32	13,5	1,2	-58,5	-46,1	7 689,7	30,82	-0,50
2.1. Hitel	1 696,8	6,87	0,0	1,1	-12,9	-14,0	1 682,9	6,74	-0,13
2.1.1. Külföldi	1 614,2	6,54	0,0	0,7	-12,2	-12,9	1 601,4	6,42	-0,12
2.1.1.1. Nemzetközi hitelcsomag (EU)	469,7	1,90	0,0	0,0	-3,6	-3,6	466,1	1,87	-0,03
2.1.1.2. Egyéb	1 144,5	4,63	0,0	0,7	-8,7	-9,3	1 135,2	4,55	-0,08
2.1.2. Belföldi	82,6	0,33	0,0	0,4	-0,7	-1,1	81,5	0,33	0,00
2.2. Állampapír	6 039,0	24,45	13,5	0,1	-45,6	-32,2	6 006,8	24,07	-0,38
2.2.1. Külföldi	5 198,9	21,05	0,0	0,0	-39,1	-39,1	5 159,8	20,68	-0,37
2.2.1.1. Devizakötvény	5 198,9	21,05	0,0	0,0	-39,1	-39,1	5 159,8	20,68	-0,37
2.2.2. Belföldi	840,1	3,40	13,5	0,1	-6,5	6,9	847,1	3,39	-0,01
2.2.2.1. Devizakötvény	840,1	3,40	13,5	0,1	-6,5	6,9	847,1	3,39	-0,01
Összesen	23 943,7	96,94	1 825,4	1 466,7	-58,5	300,2	24 244,0	97,17	0,23
Egyéb kötelezettség	756,0	3,06	342,1	385,0	-6,0	-48,9	707,1	2,83	-0,23
MINDÖSSZESEN	24 699,7	100,00	2 167,5	1 851,7	-64,5	251,4	24 951,1	100,00	0,00

A központi költségvetés devizaadóssága február végéig 46,1 milliárd forinttal 7689,7 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2015. év végi 31,3%-os szintről 30,8%-os szintre csökkent.

A költségvetés forintadóssága február végéig 346,4 milliárd forinttal nőtt, és 16 554,3 milliárd forintot ért el, a forintrészarány elérte a teljes állomány 66,4%-át. 2015 decemberében ez az arány 65,6% volt.

Február végén a lakossági állampapírok állománya 3 967,1 milliárd forintot tett ki, ami 2015. december vége óta 449,7 milliárd forint növekedést jelent. Ez döntően két tényezőre vezethető vissza. A lakossági ügyfelek által megvásárolható, egy évnél hosszabb futamidejű *Prémium Magyar Államkötvény* és a *Bónusz Magyar Államkötvény* együttes állománya 2016. február végén 66,4 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 1264,7 milliárd forintot tett ki. Megfigyelhető tehát, hogy a lakosság a hosszabb futamidejű állampapírokat is keresi. A kamatozó kincstárjegyek állománya 2267,5 milliárd forint volt február végén, ami 370,5 milliárd forinttal haladta meg az év végi állományt.

A külföldi befektetők állampapír állománya februárban 154,3 milliárd forinttal csökkent. A külföldi állomány 0,1%-a, 4,0 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 99,9%-a, 3676,0 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje február végén 5,3 év volt. Eszerint 2016-ban is folytatódott a tavalyi trend, a külföldi befektetők csökkentették forint-állampapírállományukat, a futamidő ugyanakkor kismértékben emelkedett. A hazai befektetői kereslet könnyedén felszívta a külföldiek által eladott állományt.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezett fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD, illetve a CHF) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 48,9 milliárd forinttal csökkent, és február végén 707,1 milliárd forintot tett ki.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A diszkontkincstárjegyek februári aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,2-ről 1,5-re csökkent. *A kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 2,2-ről 2,1-re mérséklődött.

A 3 hónapos diszkontkincstárjegy utolsó februári aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 8 bázisponttal emelkedett, és 1,06%-ot tett ki. A 12 hónapos kincstárjegy utolsó februári aukcióján a kialakult átlaghozam 1,03% lett, amely 3 bázisponttal magasabb a januári értéknél.

A 3 éves kötvényaukción a hozam 38 bázisponttal 1,92%-ra csökkent az utolsó januári aukción kialakult átlaghozamhoz viszonyítva, az *5 éves kötvény* utolsó februári aukcióján az átlaghozam 2,43%-ot ért el, ami 31 bázisponttal alacsonyabb az utolsó januári aukcióhoz képest, a *10 éves kötvény* 3,33%-os átlaghozama 27 bázisponttal kisebb az utolsó januári aukción kialakult átlaghozamnál.